

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/95/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820201698
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5820201698.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejštríka, v právnej veci žalobcov: 1/ X. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. H. XXX/X, K., 2/ Ing. X. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. H. XXX/X, K., obaja žalobcovia zastúpení JUDr. Máriou Vevurkovou, advokátkou so sídlom U. XXX/XX, O., proti žalovanému: L. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XXX, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 7C/46/2020-89 zo dňa 27. 04. 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podľa ust. § 42a ods. 1, 2, 3 písm. a/ OZ zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali, aby určil, že kúpna zmluva z 25. 09. 2017, vklad ktorej bol povolený 26. 09. 2017, uzatvorená medzi Y. I. a manželkou V. I. ako predávajúcimi a žalovaným ako kupujúcim, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX pre k.ú. K., je voči ním neúčinná. Vychádzal z toho, že žalobcovia majú voči S.O.S. financ, spol. s r.o. pohľadávku 42 000,- eur na základe 31. 08. 2016 právoplatného a 04. 09. 2016 vykonateľného rozsudku Okresného súdu Námestovo 8C/112/2016. Keďže S.O.S. financ, spol. s r.o. si povinnosť uloženú jej týmto rozsudkom voči žalobcom nespĺnila, iniciovali na jej vymożenie exekučné konanie, v rámci ktorého exekútor vydal 17. 01. 2017 exekučný príkaz sp. zn. EX 86/2016-L na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky, ktorým Y. I. a jeho manželke V. I. ako dlžníkom povinného, t. j. spoločnosti S.O.S. financ, spol. s r.o. prikázal, aby po doručení tohto príkazu poukázala na účet súdneho exekútora pohľadávku vo výške 14 937,26 eur, ktorý exekučný príkaz bol dlžníkom Y. I. a V. I. - rodičom žalovaného doručený 19. 01. 2017. Tvrdenie žalobcov, že vymáhateľnú pohľadávku voči rodičom žalovaného získali prikázaním peňažnej pohľadávky v rámci exekučného konania, je podstatou žaloby a až následne bola táto vymáhateľná pohľadávka žalobcom priznaná aj v súdnom konaní 11C/8/2017 rozsudkom Okresného súdu Námestovo zo dňa 22. 05. 2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/26/2019 z 29. 04. 2020, ktorým súd vyhovel ich poddĺžníckej žalobe podanej proti rodičom žalovaného.

Ďalej pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho, že žalovaný sa k žalobe nevyjadril a na pojednávanie sa nedostavil, vzhľadom k čomu na jeho pasivitu konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné žiadne skutkové tvrdenie. Dospel k záveru, že vydaním príkazu na vykonanie exekúcie prikázaním inej peňažnej pohľadávky žalobcovia voči rodičom žalovaného nezískali vymáhateľnú pohľadávku a tú získali až uvedenými rozsudkami v konaní o poddĺžníckej žalobe podanej proti rodičom žalovaného. Ohľadne výkladu pojmu vymáhateľná pohľadávka odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/237/2017 zo dňa 24. 06. 2020, podľa ktorého účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny

úkon urobený. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Z takto vymedzeného účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 OZ sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t. j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba - ako bolo uvedené vyššie - k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu, keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, a keby išlo len o pohľadávku „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú.“ Rovnaký právny názor na pojem „vymáhateľná pohľadávka“ pritom zaujal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. PL. ÚS 39/2015-11 zo dňa 01. 07. 2015. Preto bol súd prvej inštancie toho názoru, že samotným vydaním exekučného príkazu na vykonanie exekúcie prikázaním inej peňažnej pohľadávky, ktorým súdny exekútor prikázal rodičom žalovaného - dlžníkom povinného S.O.S. financ, spol. s r.o., aby svoju pohľadávku voči povinnému zaplatili priamo žalobcom ako veriteľom S.O.S. financ, spol. s r.o. ešte žalobcovia nezískali voči rodičom žalovaného vymáhateľnú pohľadávku - len žalovateľnú pohľadávku, ktorú aj následne uplatnili poddlžníckou žalobou v konaní 11C/8/2017. Až vyhovením ich poddlžníckej žalobe rozsudkom Okresného súdu Námestovo dňa 22. 05. 2018, ktorý bol následne potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline dňa 29. 04. 2020 získali žalobcovia voči rodičom žalovaného aj vymáhateľnú pohľadávku, teda v čase, kedy bola uzavretá kúpna zmluva, ktorou žalovaný od svojich rodičov nadobudol nehnuteľnosti, t. j. dňa 25. 09. 2017, žalobcovia nemali voči rodičom žalovaného vymáhateľnú pohľadávku a uvedený právny úkon nie je voči žalobcom právne neúčinný, z ktorých dôvodov žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, avšak úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne nevznikli.

2. Proti uvedenému rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia podľa obsahu z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a žiadali ho zmeniť tak, že ich žalobe bude v celom rozsahu vyhovené a priznaný im nárok na náhradu trov konania. Mali za to, že súd prvej inštancie nesprávne za vymáhateľnú pohľadávku považoval iba pohľadávku právoplatne priznanú súdnym rozhodnutím, ktoré je vykonateľné, poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/237/2017 z 24. 06. 2020. Uvedený rozsudok však bol Ústavným súdom SR v konaní sp. zn. II. ÚS 139/2021 zo dňa 22. 01. 2022 zrušený vrátane uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 VCdo 4/2019 z 28. 04. 2020. Ďalej mali za to, že ich nárok na určenie neúčinnosti právneho úkonu je dôvodný v celom rozsahu, nakoľko majú voči rodičom žalovaného judikovanú a vymáhateľnú pohľadávku na základe rozsudku 11C/8/2017 z 22. 05. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 29. 04. 2020, právoplatný a vykonateľný 17. 06. 2020, v ktorých bolo rozhodnuté, že rodičia žalovaného sú im spoločne a nerozdielne povinní zaplatiť 14 937,26 eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Z verejne dostupných zdrojov katastra však zistili, že ich dlžníci - rodičia žalovaného kúpnu zmluvou z 25. 09. 2017 previedli všetok svoj majetok - nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k.ú. K. na blízku osobu - svojho syna - žalovaného, ktorej vklad bol povolený 26. 09. 2017. Uvedeným právnym úkonom previedli ich dlžníci na žalovaného ako osobu blízku svoj nehnuteľný majetok v úmysle zbaviť sa majetku, aby zmarili ich možnosť ako veriteľov uspokojiť svoju pohľadávku z majetku dlžníkov. Vzhľadom ku skutočnosti, že v čase podania návrhu doručeného na súd 20. 08. 2020 už mali vymáhateľnú pohľadávku voči rodičom žalovaného - svojim dlžníkom a zistili, že ich dlžníci previedli na im blízku osobu kúpnu zmluvou svoj nehnuteľný majetok, pričom k uvedenému právnemu úkonu došlo v posledných troch rokoch medzi blízkymi osobami (§ 116 OZ), podali na súd žalobu, ktorou žiadali, aby súd vyslovil, že predmetná kúpna zmluva je voči nim neúčinná, pričom k právnemu úkonu, ktorým boli ukrátení, došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkmi a im blízkou osobou, kedy sa úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa predpokladá. To, že mali vymáhateľnú pohľadávku voči rodičom žalovaného, je zrejme aj z toho, že žalobu na Okresný súd Námestovo v konaní 11C/8/2017 podali už dňa 24. 02. 2017, t. j. ešte predtým, ako bola uzavretá kúpna zmluva, ktorej neúčinnosti sa domáhajú, t. j. mali v čase, kedy rodičia žalovaného previedli na žalovaného nehnuteľnosti, „vymáhateľnú pohľadávku“, t. j. takú, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. V zmysle judikatúry vymáhateľná pohľadávka je taká, ktorú možno uplatniť na súde.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa ust. § 220 ods. 2 CSP tvorí súčasť základného práva strán na súdnu ochranu a vyžaduje, aby sa súd jasným, korektným a zrozumiteľným spôsobom vyjadril ku všetkým skutkovým a právnym skutočnostiam, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, keďže inak sa stáva nepreskúmateľným, čo znemožňuje strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobcovia získali na základe rozsudku okresného súdu č.k. 11C/8/2017-104 z 22. 05. 2018, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Žiline 6Co/26/2019 z 29. 04. 2020, právoplatný a vykonateľný 17. 06. 2020 proti rodičom žalovaného v spore o ich poddĺžnickej žalobe pohľadávku 14 937,26 eur. Ďalej z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobcovia doručili súdu 20. 08. 2020 žalobu proti žalovanému, ktorou sa domáhali voči nim neúčinnosti kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel so svojimi rodičmi ohľadne predmetných nehnuteľností 25. 09. 2017, vklad ktorej bol povolený 26. 09. 2017, t. j. v lehote posledných troch rokov odporovali tomuto právnemu úkonu, z čoho vyplýva, že v čase vynesenia rozsudku v tomto spore 27. 04. 2022 bola pohľadávka aj podľa názoru súdu prvej inštancie vymáhateľná (§ 42a ods. 1, 2, 3 písm. a/ OZ). Uvedenými skutočnosťami sa však súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal. Pritom ústavný súd v rozhodnutí II. ÚS 139/2021 z 20. 01. 2022 zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR 6Cdo/237/2017 z 24. 06. 2020 (vrátane uznesenia NS SR VCdo 4/2019 z 28. 04. 2020), z ktorého odvodzoval súd prvej inštancie svoje právne posúdenie.

8. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vychádzajúc z princípu dvojinstančnosti súdneho konania mu vec vrátil na ďalšie konanie, počas ktorého po doplnení dokazovania v potrebnom rozsahu vo veci opätovne rozhodne, vysporiadajúc sa jasným, korektným a zrozumiteľným spôsobom so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a významné (§ 220 ods. 2 CSP).

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).